

► Pozvánka na výstavy:

Častolovice - sokolská zahrada - Velikonoce - svátky jara - **30.3.-1.4. 2012**

Pořádá Základní organizace Českého zahrádkářského svazu v Častolovicích v areálu výstaviště.

Na výstavě uvidíte:

- ** staročeské velikonoční tradice ve Východních Čechách s charakterem pro jednotlivé velikonoční dny,
- ** ručně malované kraslice ve všech barvách a provedeních s praktickou ukázkou a v různých kombinacích,
- ** praktické ukázky výroby perníků, figurek ze šustí, malování na skle, drátkování a další velikonoční řemesla,
- ** ukázka velikonočního stolu našich prababiček, různé velikonoční prostírání s gastronomickými pochutinami,
- ** výrobky z proutí, rákosu, lýka, šustí, dřeva a dalšího dostupného přírodního materiálu, ukázka zdobení perníků,
- ** staročeská řemesla, ukázka paličkování, háčkování, vyšívání, praktická ukázka zdobení kraslic malbou a voskem,
- ** soutěž o nejlepší kolekci kraslic, do které se může každý 2 dny před výstavou přihlásit, vyhodnocena bude 1. 4. 2012,
- ** k prodeji budou připraveny nejen malovaná vajíčka, pomlázky, velikonoční perníky, různá keramika, proutěné zboží, knížky, ozdoby připomínající příchod jara, ale také velké množství zahrádkářských potřeb, květiny a zeleninová sadba, okrasné stromky, truhlářské potřeby, a bohaté občerstvení.
- ** Bližší informace na telefonu 721311719 a www.zahradkari.com

Pohádkové krajinky ze sukulentních rostlin - 9.-25. 3. 2012 - Brno Bystrc - Výstavu pořádá Sukulent Honc v Brně Bystrci, v Zahradním centru Čtyřlístek, Bystrcká 40 (vedle OBI, velké parkoviště u zahradnictví, šalinkami č. 1, 3 a 11 do zast. Kamenolom). Otevřeno denně 10 až 17 hodin. Na výstavě uvidíte přes 200 exponátů a řadu novinek.

Ukázku řezu ovocných dřevin – Třebíč - 17. 3. 2012 - ÚS ČZS Třebíč pořádá ukázku řezu ovocných dřevin v sobotu 17. března 2012. Začíná se v 8,30 hod. ve školní zahradě ZŠ kpt. Jaroše, kde bude předveden řez větvenových zákrsků a řez přeroubovaných stromů. Pokračování v 10,00 bude v Lesní ulici v Třebíči-Nehradově názorná ukázka zmlazení starých stromů. Řez předvede ovocnářský odborník **Ing. Zdeněk Simek** ze Znojma.

Zemědělec - jaro 2012 - Lysá nad Labem - výstaviště - 21. - 25. 3. 2012 - 36. národní výstava zeleně, mechanizace, pěstitelství, květin, ekologie a zpracování výpěstků. Prodejně - kontraktační výstava ZEMĚDĚLEC je tradičně nejnavštěvovanější akcí v Lysé nad Labem. Výstava vytváří obraz českého zemědělství a zahrádkaření. Stalo se dobrou tradicí, že souběžně se Zemědělcem probíhá výstava JARO S KOŇMI. S největším zájmem se jistě opět setká soutěž v aranžování květin Polabský motýl 2012, v níž učni a studenti zahradnických škol předvedou svoji fantazii a dovednost.

Velikonoční výstava – Telč - 30. 3. - 1. 4. 2012 - Pořádá ZO ČZS v Domě zahrádkářů, otevřeno Pá 14-17 hod. ostatní dny 8-17 hod.

Velikonoční výstava – Morávka - 31. 3. - 2. 4. 2012 - Pořádá Základní organizace ČZS Morávka. Otevřeno 31. března a 1. dubna 8-16 hod. 2. dubna 8-12 hod. Výstava se koná v zasedací místnosti Obecního úřadu a uvidíte krásné velikonoční aranžování, kraslice, keramiku, vazbu květin a můžete si zakoupit i něco pro mlsný jazýček. Vstupné je dobrovolné a na vaši návštěvu se moc těšíme.

Volná dílna - tvarování bonsají - Prostějov, Daliborka - 7. 4. 2012 - Volná dílna - tvarování bonsají nejen pro členy Pořádá Bonsai klub Haná při ČZS, ZO Prostějov 1 v klubovně ČZS (u místního nádraží) od 9 - 15 hod., bližší informace: www.bkhana.cz

◀▶ ☀ **Ochrana rostlin na zahrádce v dubnu:**

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autorů publikace:

Účinná ochrana zahradních plodin - Josef Horák, Jaroslav Rod, ([GRADA](#) – 2011)↓

- Většinou v první polovině měsíce provádíme nejlépe již **ve fázi myšího ouška první jarní postřik** u všech stromů **proti přezimujícím škůdcům a na jabloních i proti květopasu jabloňovému**. Použijeme přípravky Biool, Oleoekol (již se neprodává, jen do spotřebování zásob) nebo Jarní soupravu (obsahující insekticid Calypso 480 SC a smáčedlo). Tyto přípravky však lze použít **nejpozději do fáze zeleného poupěte**. Upozorňuji, že jarní postřik olejovitými přípravky má i rozhodující **vliv na likvidaci mer, puklic a štítenek**. S nimi zažívají v poslední době významné problémy ti zahrádkáři, kteří takové ošetření opomíjejí. Teplota má být při postřiku vyšší než 7 °C, optimální je kolem 15 °C. Aplikace olejovitých přípravků Biool, Oleoekol nebo TM směsi obsahující Ekol + Calypso 480 SC se nesmí provádět za mrazu či v době očekávaných mrazů, neboť zvyšuje nebezpečí poškození stromů. Jestliže je zapotřebí současně likvidovat na jabloních květopasa jabloňového, pak v jarní postřikové jíše musí být přítomen insekticid s účinkem na dospělce tohoto brouka (tedy např. buď Oleoekol, TM směs Ekol + Calypso 480 SC nebo Jarní soupravu).
- Současně, ale nejpozději ve fázi myšího ouška, je třeba provést i **první preventivní ošetření jaderovin proti strupovitosti**. Dříve se k tomu využívaly organické kontaktní fungicidy obsahující především mancozeb (např. Dithane M 45). V současné době se více doporučuje v tomto období provést první dvě ošetření hloubkově působícím přípravkem s léčebnou a eradikativní účinností obsahující dodin (Syllit 65 WP, Syllit 400 SC). **Zahajující postřik** tímto přípravkem je třeba provést již **ve fázi zeleného pupenu až myšího ouška**, druhý pak nejpozději **ve fázi zeleného poupěte**. Upozorňuji, že jmenovaný preparát nelze kombinovat v tankmixu (TM) s olejovými přípravky, dále se silně alkalickými látkami (bordeauxská jícha) a s přípravky na bázi síry. ► V teplejších oblastech nacházíme zpravidla již koncem dubna více než 5 % větviček poškozených **padlím jabloně**. Zde je pak nutné nejpozději **ve fázi zeleného poupěte** provést první ošetření proti této chorobě, a to preparáty na bázi síry (Sulikol K - již se neprodává, jen do spotřebování zásob, Kumulus WG). Pozor - mezi Syllitem a přípravky na bázi síry existuje při mísení antagonismus, nesmí se tedy aplikovat společně jako tankmix (TM). Je nutné tedy bezpodmínečně každý přípravek použít odděleně.
- **U peckovin** provádíme první jarní ošetření v období od fáze zeleného pupenu (pukání pupenů) do fáze zeleného poupěte. Alternativně lze obecně k jarnímu ošetření využít i další povolené insekticidy, vždy s přídavkem smáčedla (např. Calypso 480 SC, Reldan 40 EC - již se neprodává, jen do spotřebování zásob, případně i Mospilan 20 SC).
- **U rybízu** provedeme v dubnu před květem první ošetření proti listovým houbovým chorobám (**antraknóze a sloupečkové rzivosti rybízu**). Použijeme zde přípravek na bázi mancozebu, např. Dithane DG Neotec nebo Dithane M 45 či Baycor 25 WP.
- **Réva vinná** raší poněkud později, většinou až koncem dubna. V této době je třeba provést postřik Oleoekolem **proti přezimujícím škůdcům, včetně vlnovníků a hálčivců**. Porosty s pravidelným výskytem hálčivce révového se ošetří sirnatými přípravky (Kumulus WG, Sulikol K, Sulka- již se neprodávají, jen do spotřebování zásob).
- Při eventuálním chladném a deštivém počasí pokračujeme **až do kvetení broskvoní** ve čtrnáctidenních intervalech **ochrannými postřiky proti kadeřavosti**. Z přípravků je možno použít již jen organické fungicidy, např. Dithane M 45, Dithane DG Neotec nebo Syllit WP 65 či Delan 700 WDG. ► Při chladném a deštivém počasí **v době kvetení meruněk a višní** se provádí jednou až dvakrát **ošetření proti moniliniové spále**, a to nejlépe na počátku květu a při dokvétání. Nejčastěji se používá systémově účinný přípravek Horizon 250 EW.
- **Po odkvětu angreštu** bude rovněž nutné pokračovat v **ošetření proti hnědému padlí**, a to dvěma postřiky ve čtrnáctidenních intervalech. Předpokládám, že již před květem byl angrešt preventivně ošetřen

jiným účinným fungicidem (přípravky na bázi síry). Po odkvětu pak použijeme nejméně dvakrát účinný strobilurin Discus.

► **Při začátku kvetení jahodníku** a poté při jeho dokvétání je potřeba zejména za deštivého počasí ošetřit porosty **proti šedé hnilobě**. První postřik provedeme přípravkem Mythos 30 SC a druhý dalším fungicidem Teldor 500 SC.

► **Cibule pěstovaná ze sazečky** často vykazuje v květnu zkroucené deformované listy, což je nepochybný příznak toho, že byla napadena první generací **vrtalky pórové** (podobné vizuální příznaky se objeví i při virové žluté zakrslosti cibule - OYDV, která někdy nastává právě u cibule ze sazečky). Tato moucha z jarní generace nalétává především na cibuli, případně i na česnek a přezimující pór, a to od dubna až do začátku května. Jedinou racionální ochranou je **překrytí vzešlé cibule ze sazečky netkanou textilií**. Teoreticky existuje i možnost chemické ochrany, a to v době hromadného rojení dospělců vrtalky pórové ošetření porostu pyrethroidy (např. Decis Mega).

► **Brukvovitou zeleninu** nám mohou po výsadbě nebo při vzházení a po vzejití úplně zničit **dřepčici**. V listech vykusují drobné otvory a při silném výskytu mohou malé vzházející rostlinky zcela zahubit. **Nejvhodnější ochranou je včasné překrývání záhonů netkanou textilií** (ihned po výsevu) anebo využití chemické ochrany, a to postřiku rostlinek pyrethroidy (např. Decis Mega či Karate se Zeon technologií 5 CS). Netkaná textilie navíc chrání košťáloviny, pokud je umístěna na záhonu ihned po výsadbě, i **proti plodomorce zelné**. Její larvy poškozují vegetační vrcholy rostliny, takže se u kvěťáku a brokolice nevytvářejí růžice a u jiných košťálovin hlávky.

► ◀☀ **Nutné práce na zahrádce v dubnu:** použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz: ↓

◀ Dokončujeme výsadbu ovocných stromků do jam, které jsme si na podzim připravili, aby dokonale vyvětraly. Broskvoně, které sázíme výhradně na jaře, je dobré sázet do teplejší, sluncem prohřáté půdy, kde se lépe ujímají.

◀ Staré ovocné stromy je možné přeroubovat, jako technika je nejúspěšnější za kůru. Když si během dubna zahřížíte bobuloviny, tak budete mít na zahrádce do podzimu mladé keře. Poškozené dřevo - mrazové poškození, nádory (např. po vlnatce krvavé) je třeba ostrým nožem vyřezat až do zdravého dřeva, nebo kůry a rány zamazat (vosk, nebo latexová barva).

◀ Kmeny po ohryzu zvěří stojí za pokus zachránit - přemostěním (ohryz kolem dokola) nebo zamazání v případě, že bylo zachováno kambium. Do kaše z hlíny se přidává neslamnatý kravinec (cca 1/3 v hliněné kaši) a ošetřené místo se zaváže pytlovinou, která se udržuje vlhká. Lepenkové pásy na zachycování květopase jabloňového je třeba každý týden prohlížet.

◀ Stromy s bohatší násadou květních pupenů je dobré přihnojit ještě před květem dusíkem, všechny ovocné dřeviny se hnojí i fosforečnými a draselnými hnojivy. Nadměrná násada květních pupenů starých stromů (hlavně jádrovin) se redukuje řezem. Málo plodící jádroviny, ale i bujněji rostoucí je vhodné v této době řezat, u meruněk a broskvoní se provádí jarní řez až ve fázi růžového poupěte.

◀ Je-li tento měsíc chladný a vlhký, ošetřujeme meruňky a višně v době jejich kvetení proti moniliovému úžehu květů a větviček, po odkvětu angreštu je třeba pamatovat ještě na dva postřiky **proti hnědému padlí**. Také u zeleniny je stále více práce - přihnojování, kypření, odplevelování a okopávání. U vzházejících rostlin je třeba kypřit pouze mělce mezi řádky.

◀ Malé rostlinky kořenové zeleniny žijí z vláhy, kterou půda zachytila během zimy, ale čerstvě vysázenou zeleninu je třeba zalévat. Na připravované záhony pro výsadbu zeleniny se rozhodí plná průmyslová hnojiva (NPK, Cererit ap.), zapraví se mělce do půdy a povrch záhonu se urovná. Vysazují se rané zeleniny (hlávkový salát, rané zelí, kvěťák, kedlubny, kapusta) a cibule sazečka. Proti dřepčičkům a plodomorce zelné je dobré košťálovou zeleninu ihned po výsadbě zakrýt netkanou textilií. Po výsadbě je třeba také rostliny důkladně zalít.

◀ Pro pozdní sklizeň můžete vyset karotku a na zeleninové záhony se dále vysévá kopr, červená řepa, ředkvička, pažitka, mangold a hrášek. Vysazujeme sazečku cibule a tam, kde jsou příznivé klimatické podmínky, můžeme již v polovině měsíce sklízet čerstvý chřest, či rebarboru. Záhony s vysázenou cibulí a některé další zeleninové záhony (např. mrkve) [nakryjte netkanou textilií](#) na ochranu proti květilce zelné a cibulové a proti pochmurnatce mrkvové. Zakrytí netkanou textilií se doporučuje i u raných brambor (stabilizace teploty).

◀ Do prohráté půdy zakryté alespoň 14 dnů průhlednou folií vysazujeme v polovině měsíce rané [brambory](#), které jsme nechali narašit nebo jsme je předpěstovali na teplém místě na světle.

◀ V zakrytých plochách (foliovníky, pařeniště, skleníčky) přirychlujeme ranou zeleninu a v tomto měsíci sklízíme již také [první čerstvý salát](#) a ředkvičky. Koncem měsíce sem vysazujeme předpěstované sazenice rajčat, paprik, lilků, [okurek](#), popř. melounů.

◀ Do truhlíčků ve skleníku či v teple doma za okno můžeme [vyset bazalku](#) a předpěstovat k vysazení v květnu na smíšené trvalkové záhony. Na výběr máme již několik druhů a odrůd.

◀ Ještě [před vyrašením oček révy](#) (aby nedošlo k poškození) [vyvazujeme u keřů tažně, ramena i kmínky](#) a nejpozději hned po vyrašení stříkáme proti akarínóze. Ošetření předjarními postřiky proti přezimujícím škůdcům na révě provádíme těsně po vyrašení. Z okrasných keřů nám na zahrádce začíná vykvétat zlatice, jejíž květy bývají poškozené nočními mrazíky.

◀ Jehličnany se vysazují narašené a pokud možno s kořenovým balem, okrasné keře bez balu je možno sázet do rašení s dodržáním hloubky výsadby na úrovni, v jaké byly rostliny vypěstovány.

◀ [U růží dokončujeme řez](#), nové keře, či stromky dosazujeme a okrasný živý plot z rostlin Buxusu v této době stříháme. Plamének je třeba chránit u kořenů před přímými slunečními paprsky a proto je třeba v těchto kritických místech chránit rostliny nastýlkou vrstvy kompostu. Letničky vzešlé z březnového výsevu v pařeništi přepichujeme (hledíky, astry, ostálky apod.), letničky určené k výsevu do volné půdy v tuto dobu vyséváme.

◀ Na záhonech rozkvétají tulipány, [narcisy](#) a další cibuloviny, nezapomeňte si nenápadně poznačit jejich místo a barvy či odrůdy, po odkvětu je většinou již od sebe nerozeznáte a po zatažení mnohé ani nenajdete.

◀ Druhá polovina dubna je svými klimatickými podmínkami - pokud není příliš chladno a studená půda - vhodná na výsev travního semene. Vyseté semeno se do půdy zasekává hráběmi, menší plochy se mohou mírně zakrýt prosátou kompostovou zeminou, povrch se upěchuje lopatou. U [trávníku](#) přichází během měsíce také první seč.

◀ Koncem měsíce se mohou sázet lilie a mečíky. Také je čas přesazování pokojových květin do větších nádob. Jako drenáž se na dno kořenáče používá hrubý písek. U rostlin, pěstovaných v květinovém okně, exponovaném k jihu je třeba mírnit přímé sluneční záření stíněním, neboť rostliny jsou po zimě, kdy bylo slunce nedostatek, zvláště citlivé.

▶ **Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13,⁰⁰ a 16,⁰⁰ hodinou (na sekretariátě ÚS ČZS)**

ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, tř. 1.máje 5, každou středu, mimo 1. v měsíci:

▶ [členské známky na rok 2012 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2012“ + kalendářík](#)

▶▶ **CD a publikace k objednání a zakoupení na ÚS ČZS Olomouc:**

▶ **CD:** Choroby a škůdci zahradních rostlin – aktualizovaná a doplněná verze (1/2010), J. Rod / cena 50,- Kč

▶ **CD:** Výstavy ČZS – nově zpracované CD - lze objednat na ústředí / cena 50,- Kč

▶ **publikace:** pomologie: Jádroviny a Peckoviny – Bc. T. Jan a Ing. D. Nesrsta – cena 120,- Kč za jeden díl

▶ **publikace:** Účinná ochrana zahradních plodin / Rostlinolékař radí – J. Horák, J. Rod / cena 185,- Kč / při osobním odběru

▶ **publikace:** Zahrádkáři v Čechách a na Moravě – ČZS – cena 50,- Kč vč. poštovného a balného na základě objednávky ZO nebo ÚS

- publikace : Ovocnářská ročenka 2012 – cena 90,- Kč

Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – J. Rod, tel.: 723 339 521, e-mail: jaroslav.rod@centrum.cz

tajemník - J.Skarupský, tel.: 605 127 698, e-mail: jskarupsky@seznam.cz

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152

Redakce: Vlasta Schubertová, ČZS ÚS Olomouc - konečná úprava

(neprošlo jazykovou úpravou)